

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal  
Economie en Digitalisering**  
Directie Digitale Economie

**Auteur**

[Redacted]

**TER BESLISSING**

**Datum**  
17 januari 2025

**Kenmerk**  
DGED-DE / 96617065

nota

Kabinetsreactie initiatiefnota wolken aan de horizon

**Kopie aan**

[Redacted]

**Parafenroute**

[Redacted]

**Bijlage(n)**

2

Mede namens/met akkoord van Staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering

## Aanleiding

Op 18 juni jl. hebben de Tweede Kamerleden Kathmann (PvdA-GL) en Six Dijkstra (NSC) een initiatiefnota ingediend. Deze nota, getiteld "Wolken aan de horizon", heeft betrekking op problematiek rondom cloud en de rol voor de Rijksoverheid bij het adresseren daarvan. Er is een kabinetsreactie opgesteld die formeel geaccordeerd moet worden door het kabinet.

## Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het agenderen van de kabinetsreactie in de Raad Economie, Digitalisering en Innovatie (REDI).

## Kernpunten

- Cloud is in korte tijd een onmisbare bouwsteen in onze digitale economie en samenleving geworden, met grote voordelen op het vlak van gebruiksgemak en efficiëntie voor afnemende organisaties.
- Brede adoptie van de technologie kent dan ook economische en maatschappelijke baten, maar de grote mate van afhankelijkheid van een klein aantal Amerikaanse cloudaanbieders zorgt tegelijkertijd voor risico's op het vlak van o.a. onze concurrentiepositie, digitale open strategische autonomie en continuïteit.
- De initiatiefnota roept op tot het terugdringen en voorkomen van afhankelijkheden van grote Amerikaanse cloudaanbieders bij de overheid en in de Nederlandse economie.
- De kabinetsreactie is opgesteld door de Ministeries van EZ en BZK gezamenlijk. De initiatiefnota bevat verschillende aanbevelingen met een

focus op zowel cloudaanbieders als gebruikers. EZ zet zich er met huidig beleid en een nieuw voorgestelde geïntegreerde aanpak voor in om beide zijden van de markt beter te laten functioneren.

- De reactie op de aanbevelingen met betrekking tot de Rijksoverheid als gebruiker van clouddiensten is door het Ministerie van BZK gecoördineerd, in overleg met de relevante mede-overheden.
- Na verzending van de kabinetsreactie naar de Tweede Kamer zullen waarschijnlijk een nota overleg en een plenair debat volgen. Deze moeten nog ingepland worden.
- Het stuk is reeds breed ambtelijk afgestemd, o.a. in het Directeuren Overleg Digitalisering en de Ambtelijke Commissie Digitalisering.

## Toelichting

- De aanbevelingen die worden gedaan in de initiatiefnota kunnen onder drie noemers worden geschaard. 1. Pak de regie over digitale soevereiniteit; 2. Zorg voor een gezonde voedingsbodem en eerlijke concurrentie; en 3. Handhaaf het eigen beleid.
- In de kabinetsreactie wordt eerst uiteen gezet hoe het kabinet tegen de problematiek aankijkt. Daarbij worden vier problemen benoemd.
- Allereerst is het kabinet bezorgd over de concurrentiepositie van de Europese cloudsector. Daarnaast wordt ingegaan op het gebrek aan keuzevrijheid voor eindgebruikers. Vervolgens wordt geschetst waar de problematiek ligt op het terrein van publieke belangen, databescherming en rechtsmachtconflicten. Tenslotte wordt ingegaan op de mogelijkheid dat clouddiensten als geopolitiek pressiemiddel kunnen worden gebruikt.
- Daarna gaat de kabinetsreactie in op de reeds lopende beleidsacties die het kabinet onderneemt in het kader van onze Digitale Open Strategische Autonomie. Hierbij gaat het onder meer om wetgeving zoals de Dataverordening en Digitalemarktenverordening, stimuleringsmaatregelen zoals de IPCEI Cloud Infrastructuur en Diensten en samenwerkingsverbanden.
- Aanvullend schetst het kabinet in een geïntegreerde aanpak hoe zij denkt in het vervolg uitvoering te geven aan de beleidsdoelen op het terrein van cloud.
- Hierbij wordt sterk ingezet op samenwerking in Europees verband, bijvoorbeeld om nieuwe stimuleringsmaatregelen en wetgeving mogelijk te maken. We gaan hier echter ook in op aanvullend nationaal beleid gericht op zowel de vraag als aanbodzijde van de cloudmarkt.
- In de bijlages zijn reacties op alle 22 aanbevelingen uit de initiatiefnota opgenomen (bijlage I) en een uitgebreide probleembeschrijving (bijlage II).